

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30. septembra: Dn 2., do 100 vrt Dn 2.50, od 100 do 300 vrt Dn 3., večji inzerati pošt. vrsta Dn 4. — Popust po dogovoru. Inzeratni davki posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Dn 12., za inozemstvo Dn 25. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo

Ljubljana, Knafova ul. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocenova ul. 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. Jesenice, Ob kolodvoru 101. —
Račan pri pošt. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

MOŽNOST IZVENPARLAMENTARNE VLADE V NEMČIJI

Glasovi o vladi diktature v slučaju nesposobnosti parlamenta za redno delo

Berlin, 30. septembra. List »Germania«, ki je glasilo državnega kancelarja Brüninga, poroča, da se je ugotovila v dosedanjih posvetovanjih državne vlade potreba vlade za diktatorskim sistemom v slučaju, ako bi se izkazalo nemogoče delati s parlamentom. Državne posle bi vodil dalje brez parlamenta sedanji kabinet dr. Brüninga na podlagi pooblastila državnega predsednika.

Berlin, 30. septembra. Spricho odločitev, ki imajo pasti v najbližjem času, je značilen članek, ki so ga objavili listi nemške ljudske stranke. Po opisu težko položaja, v katerem se omenja možnost poraza Brüningove vlade v parlamentu, kakor tudi ovire, na katere bi našel manjšinska vlada desnice ali leve, navaja ta članek. Kot izhodišče je mogoče misliti sestavo kabineta nestrankskih strokovnjakov in oseb, ki se jim mora dati v danem primeru pooblastilo za izvedbo veleposestnih reform na podlagi čl. 48 ustave. Ta možnost se more tudi zato upoštevati, ker so problemi finančne in davčne reforme, gospodarske sanacije ter reforme državne uprave narasli že pre-

ko moči in sposobnosti državnega zboru, zlasti v njegovi sedanjosti sestavi. Značilno je tudi to, kar pišejo »Münchener Neueste Nachrichten«, ki imajo običajno dobre informacije iz okolice državnega predsednika. Tako pravi ta list: Imamo vzrok za domnevo, da se osiveli državni predsednik neče ukloniti diktaturi večine državne zboru in kakor že prej predstavlja s tem trajno voljo nemškega ljudstva, ki je stalna in se ne vznemirja od nobenih volitev. Tej volji se sploh ne postavljajo vprašanja, ali naj se išče državnozborska večina s socialnimi demokrati ali narodnimi socialisti, temveč zahteva, da se krene od slabotne, trenutne in večini služilne politike splošne neodgovornosti.

Hitler o svoji politiki

London, 30. septembra. Dopisnik »Daily Maila« je imel priložnost govoriti v Leipzigu s Hitlerjem. Isti list je objavil pred kratkim članek o zadnjih volitvah v Nemčiji, v katerem je lord Rothermere zelo hvalil Hitlerja in naglašal velik uspeh njegove agitacije v Nemčiji.

Hitler je dopisniku »Daily Maila« izjavil, da visoko ceni članek Rothermera, ker Nemci niso navajeni, da jih razumejo drugi narodi. Lord Rothermere je hotel opozoriti svet na težavne razmere, v katerih živi Nemčija, ki ima po 12 letih suženjstva, naloženega, versailleske pogodbe pravico, da postane enakopravna z drugimi narodi. Lord Rothermere je spoznal, da se ne sme več izzivati in spravljati v obup tako velikega naroda, kakor je nemški in ga tirati z brezmišelnimi in maščevalno politiko v naročje boljševizma. S svojim člankom je napravil veliko uslugo Evropi in je upati, da bodo njegovi nasveti pripomogli k prijateljski ureditvi evropskih zadev.

Očitno so mi, je nadalje dejal Hitler, da pripravljam v Nemčiji državni prevrat. Nič ni bolj brezmišelnega kot ta obdolžitev. Kako naj mislim na revolucijo, ko razpolagam v zbornici s 107 mandati, ki jih bom gotovo pri prihodnjih volitvah še podvojil.

Končno je Hitler izrazil upanje, da bodo veliki novinarji, kakor je Rothermere, v sedanjih veliki evropski krizi pripomogli k razčiščenju položaja in da Angliji in Nemčiji ne bodo vedno ostali medsebojni sovražniki.

Italijanski tisk o bruseljskem procesu

Odmev obsodbe atentatorja na italijanskega prestolonaslednika — Napadi italijanskih listov proti predsedniku bruseljskega sodišča

Rim, 30. septembra. Mlaka obsodba potroga sodišča v Bruslju atentatorja na italijanskega prestolonaslednika Umberta in posebno se govori opozicijskih voditeljev na procesu, ki so izvenili v ostro obsodbo fašističnega režima, je izzvala v italijanskem tisku živahne proteste. Listi očitajo lahkomišelnost širokogrudnosti predsedniku sodišča, češ, da je postala sodna dvorana z njegovim dovoljenjem torišče za agitacijske govore italijanskih opozicijskih voditeljev. Zadeva je italijanskemu tisku tem bolj neprijetna, ker so odlični italijanski parlamentarci temeljito razgalili fašistični režim in s svojim nastopom še ojačili silen vtis tržaškega procesa in justifikacije štirih Slovencev.

»La Tribuna« piše: Pričakovali smo, da bo Belgija upoštevala italijansko-belgijske odnose, italijanskega prestolonaslednika in njegovo soprogo. Proces pa je pokazal, da smo se motili in da je postala Belgija zavetnica protitalijanskih elementov, ki v zvezi s protizidarski streme za izpremembo sedanjega režima v Italiji. S tem je Belgija grdo kršila zakone gostoljubnosti in pokazala, da je pozabila na italijansko-belgijsko bratstvo v svetovni vojni.

Zelo ostro napada bruseljski proces

»Popolo d'Italia«, ki naglašja, da so italijanski begunci uporabili bruseljski proces za nesramno gonjo proti režimu, ki je italijanske borbe v svetovni vojni obvaroval pred zapostavljanjem in žalitvami v letih 1919. do 1921. List protestira proti predsedniku bruseljskega sodišča, ker je dovolil, da se je sodna dvorana izpremenila v navadno politično zborovanje protifašističnih krogov.

»Corriere della Sera« naglašja, da je atentator priznal svoje dejanje, kljub temu pa so ga branitelji Nitti, Turati in drugi naslikali kot jagnje in uporabili to priložnost za najbolj prostaške napade na fašizem in kraljevo rodbino. Končno poudarja, da je bilo obnašanje opozicijskih voditeljev podlo, ker so na nevtralnih tlen napadali sovražnika, ki se ni mogel braniti.

Kakor se zdi, je zbudil bruseljski proces v fašističnih krogih v Italiji veliko razburjenje in skrb za prihodnost. Sodbe o fašizmu, izrečene pred bruseljskim sodiščem, so globoko otkinile v vsej Evropi in še poslalske stališče fašističnega režima, ker je izpostavljen zadnje čase odločnim napadom protifašističnih elementov, ki so se zadnje čase zelo ojačili s pritokom tisočih beguncov, prihajajočih v vedno večjem številu v inozemstvo.

Pred sestavo avstrijske vlade

Dr. Seipel prevzame zunanje ministrstvo — V Vaugoinovo vlado vstopijo tudi zastopniki Heimwehra

Dunaj, 30. septembra. Bivši zvezni kancelar dr. Seipel je izjavil, da je pripravljen prevzeti v Vaugoinovem kabinetu zunanje ministrstvo. Vojno ministrstvo bo novi kancelar vodil dalje. Vaugoin namerava še nocoj sestaviti novo vlado. Kakor javlja »Reichspost«, bo Heimwehr zastopnik v vladi po enem ali več ministrih. Ni izključeno, da bo knez Starhemberg sam vstopil v vlado. Druge podrobnosti o sestavi vlade bodo odvisne od končnoveljavnih

nih sklepov današnjih konferenc vele-nemcev in Landbunda. Na vsak način je treba za danes pričakovati sestavo vlade. Ako bo Vaugoin sestavil majšinsko vlado, bo takoj po imenovanju vlade sklical ministrijski svet, ki bo predlagal zveznemu predsedniku razpust parlamenta. Odločitev zveznega predsednika o tem predlogu se pričakuje za danes ali najkasneje za jutri. Kot dan novih volitev bi v tem primeru prišel v poštev 16. november.

Pravilnik o gozdarski službi

Podrobnejše določbe o organizaciji gozdarske službe pri splošni državni upravi

Beograd, 30. septembra. V smislu zakona o gozdovih je ministristvo za šume in rudnike izdalo pravilnik o organizaciji gozdarske službe pri splošni državni upravi. Poteg drugih vsebuje naslednje določbe:

V posebnih razmerah morejo biti imenovani poedini šumarski referenti za dva ali več srezov skupaj. Posamezna področja referentov odredi minister notranjih poslov v sporazumu z ministrom za šume in rudnike. Sedež in področja šumarsko-tehnične osebe odredi ban na predlog šumarskega odseka. Šumarsko osebo pri obnem upravnem oblastvu imenuje v smislu zakona o uradnikih v glavnih skupinah kralji, ostale pa minister šum in rudnikov, razen uradnikov do zaključne III. kategorije 2. skupine, ki jih postavlja, premešča in upokojuje ban. Šumarski referent pri obnem upravnem oblastvu more biti samo šumarski strokovnjak s popolno fakultetno izobrazbo ali njej enako visokošolsko izobrazbo, more samostojno opravljati šumsko gospodarstvo. Za šumarsko tehnično pomožno osebo se zahteva, da je napravilo predpisani izpit za to službo. Nadlogarji morajo imeti razen tega še deset let efektivne šumsko pomožne službe. Šumarskemu strokovnemu in pomožnemu osebju pri upravnem oblastvu pripada za službeno potovanje povrnitev stroškov na račun strank, če se je izvršilo potovanje na njihovo zahtevo ali če to predpisujejo poedine določbe zakona ali navedbe. Šumarsko osebo pri obnem upravnem oblastvu sme opravljati tudi privatne posle, toda samo z dovoljenjem ministristva za šume in rudnike, če ni ta njihov privatni posel v nasprotju s njihovo službo in če ne ovira njihovih službenih dolžnosti. Šumarsko

osebje pri obnem upravnem oblastvu ima pravico nositi strelno orožje, dočim ga šumarsko tehnično pomožno osebo mora nositi. Celokupno šumarsko osebo obnega upravnega oblastva stoji pod vrhovnim nadzorstvom ministra za šume in rudnike, ki mu pripada pravica za nadzorovanje dela celokupnega osebja tudi po odposlancih.

V nadaljnjem se naštevajo posli, ki spadajo v pristojnost odseka za šumarstvo pri banki upravi. To so med drugim šumarsko-tehnična služba, šumarska policija, organizacija šumarske službe, odobravanje šumarsko-gospodarskih načrtov, nadzorovanje šumskega gospodarstva po vseh gozdovih, zlasti onih, ki stoji pod glavnim nadzorstvom, izvajanje zakona o gozdovih in sicer stvarnih naredb in predpisov, pogozdavanje goščav, nadzorovanje nad drevesnicami, ki se vzdržujejo z državnimi ali banovinskimi sredstvi, odobravanje cenikov za šumske proizvode, evidenca izkoriščanja šum itd. Razen tega ureja vzgajanje in izvoz divjačine ter se mu predlagajo v odobritev načrti za vsa tehnična dela, v kolikor ne presegajo zneska pol milijona dinarjev. Odseki za šumarstvo morajo paziti, da so vsi nameščenci strokovno kvalificirani. Najkasneje vsakega meseca maja imajo odseki predlagati ministristvu za šume in rudnike letna poročila o vseh šumarsko-lovskih odnosih v banovini. Nadlogarje imenuje ban na predlog šumarskega odseka in spadajo v kategorijo zvančnihkov s posebnim statusom. Njihova dolžnost je skrbeti za čuvanje in zaščito gozdov ter divjačine v svojem službenem področju. Nadlogarji se ne smejo baviti s kakimi drugimi službami, zlasti pa ne s

kupčevanjem lesa in ne smejo jemati nagrade od nikogar, s katerim so v službenem razmerju. Pravilnik stopi v veljavo z objavo v »Službenih Novinah«.

Kočljiv položaj v Španiji

Pariz, 30. septembra. Kakor javlja »Journal« iz Madrida, je v enem delu Španije položaj zelo resen. V Santiagu je bilo proglašeno obsedno stanje. Od tamkaj se je stavka razširila na La Coruna in Ponte Vedra, kjer je prišlo do krvavih spopadov med stavkajočimi in policijo. Tudi v Orense je zvečer izbruhnila generalna stavka. Trgovine so zaprte, časopisi niso izšli. V Vigu je bila proglašena 24 urna generalna stavka, da se podpre prebivalstvo v Lugu, ki je zahtevalo odpoklic dosedanjega guvernerja province.

Revolucijski pokret v Južni Ameriki

Newyork, 30. septembra. Po poročilu iz Montevidea narašča v Uruguaju vedno bolj revolucijsko gibanje, ki je v glavnem naperjeno proti predsedniku Campisio de Guy. Vojaška posadka v Montevideu je v stalni pripravljenosti. Tudi policiji je bila razdeljena ostra municija in so bili sploh ukrenjeni vsi varnostni ukrepi. Po dosedanjih vesteh še ni popolnoma jasno, kaj je vzrok tega revolucijskega gibanja, vsekakor pa nastopajo proti predsedniku republike njegovi nasprotniki zelo ostro.

Buenos Aires, 30. septembra. Po zadnjih vesteh se je tudi v Ecuadorju notranjepolitični položaj zelo poostiril. Po odstopu notranjega ministra Morena in državnega podtajnika v notranjem ministristvu je sedaj odločil svoje mesto tudi predsednik republike, Ayora. Za predsednika je bil imenovan dosedanji vojni minister polkovnik Guerrero.

Poplave v Italiji

Milan, 30. septembra. Poplave v provinci Livorno so povzročile veliko materialno škodo. Samo na enem posestvu se cenil škoda na pol milijona lir. Med Tesino in Libano so uničeni vinogradi v širini 12 kilometrov.

Nesreča na Lagu Maggiore

Rim, 30. septembra. Med vožnjo z motornim čolnom, v katerem se je vozil znani milanski industrialec in podpredsednik vzorčnega sejma Granelli na Lagu Maggiore, je nenadoma nastala strahovita nevihta. Sin, nečak Granelli, ter mehanik so skočili s čolna v vodo, ker se je vžgal rezervoar z bencinom. Požar se je posrečilo pogasiti, plavajoči pa so omagali ter utonili. Pomoč je bila nemogoča zaradi teme.

Padec žitnih cen

Chicago, 29. septembra. AA. Cena žitu je ponovno padla za povprečno 4 centime. Padec pripisujejo vestem, da je Rusija našla nove tovarne ladje za prevoz svojega žita na svetovna tržišča.

Imperijalna konferenca v Londonu

Izjave državnega tajnika za dominijone o programu britanske imperijalne konference

London, 30. septembra. A. Včeraj je državni tajnik za dominijone Thomas podal novinarjem izjavo o glavnih točkah programa imperijalne konference, ki se odpravi jutri. Med drugim je izjavil, da so bile glede na odnose med državami britanskega imperija glavne smernice ustavnega stanja določene že na imperijalni konferenci leta 1926., ki je izdelala definicijo položaja in medsebojnih odnosov samoupravnih enot, ki tvorijo Veliko Britanijo in dominijone. Poročilo te konference je pojasnilo kakega življenjskega pomena je načelo sodelovanja za britanski imperij. Sedanja konferenca bo rešila še najavljena vprašanja pravnega položaja. Poročilo priporoča, naj se ustanovi poseben odbor, ki bo razpravljal o tem. Minulo jesen se je sestala v Londonu izredna konferenca, ki je razpravljala o zakonodaji dominijonov in o trgovskem in plovnem zakonu. Ta konferenca je predlagala, naj se ukinejo neke omejitve suverenosti dominijonskih zbornic, češ, da so zastarele. Politični krogi menijo, da ovirajo te omejitve ustavni razvoj dominijonov. Zato je potrebno, da se ukinejo in tako v polni meri zagotovi svobodno in popolno sodelovanje enakopravnih delov britanskega imperija.

Nadalje bo imperijalna konferenca razpravljala o važnih zunanje-političnih in obrambnih vprašanjih. Pri tem bo brezdvomno razpravljala o delu za zagotovitev svetovnega mira, kar je cilj, ki mu je posvečala sedanja vlada od svojega obstoja vse svoje moči in je zato sklenila londonsko pomorsko pogodbo ter pristopila h konvenciji o opcijski klavzuli. Naravno je, da bo mirovna akcija angleške vlade veliko bolj uspešna, ako bo uživala podporo vseh delov britanskega imperija. Zato bo ena izmed glavnih nalog konference, da razpravlja o akciji v korist varnosti in razorožitve.

Nadalje bo konferenca razpravljala o gospodarski politiki britanskega imperija, ki je v veliki meri odvisna od dobre volje raznih vlad. Na vsak način bo konferenca skušala spraviti v sklad gospodarske interese posameznih delov britanskega imperija in odpraviti vse, kar vzbuja medsebojno nezaupanje. Blagor britanskega imperija je v veliki meri odvisen od razvoja industrije in zato bo konferenca skušala najti sredstva za gospodarsko povzdigo in razvoj trgovine in industrije.

Kneza Arzen in Pavle na poti skozi Ljubljano

Ljubljana, 30. septembra. Z današnjim jesijskim brzovlakom, ki se ustavi ob 9.04 v Ljubljani, sta se pripeljala iz Bohinjske Bistrice knez Arzen in knez Pavle. Vlak je stal na postaji nekaj minut, nakar sta visoka gosta nadaljevala potovanje v Beli Monastir. Knežinja Olga je ostala še dalje v Bohinju.

Minister Sernec izročil banske posle

Ljubljana, 30. septembra. Davi je prispel v Ljubljano z beograjskim brzovlakom minister za šume in rudnike inž. g. Dušan Sernec. Na kolodvoru sta ga sprejela podban dr. Pirkmajer in železniški direktor dr. Borko. Minister inž. Sernec se je takoj odpeljal na svoje stanovanje, dopoldne pa je izročil posle banske uprave podbanu dr. Pirkmajeru kot vršniku dolžnosti bana.

Petrolejski vrelci v Nemčiji

Berlin, 29. septembra. AA. V bližini Hannovera so odkrili ogromne množice petroleja. Strokovnjaki izjavljajo, da bodo mogli vrelci proizvajati 16 ton na uro.

Delavski izgredi v Tokiu

Tokio, 30. sept. Poročevalec »Daily Telegraph« javlja o velikih demonstracijah, ki so jih priredile japonske delavke v industrijskem okraju Tokia. Vzrok za protestne demonstracije je bil odpust 500 delavk v tvornici. Demonstriralo je približno 8000 japonskih delavk. Množica je prepevala revolucionarne pesmi ter nosila v spredu rdeče zastave. Delavkam se je pridružio veliko število drugega občinstva. Močni policijski oddelki so bili brez moči proti demonstrantom. Prišlo je do spopadov, pri katerih je bilo več demonstrantov in policistov ranjenih.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize. Amsterdam 22.745 — 22.805 (22.775). — Berlin 13.445. — Bruselj 7.875. — Budimpešta 9.8877. — Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9). — Dunaj 795.76 — 798.76 (797.26). — London 274.06 — 274.86 (274.46). — Newyork 56.37. — Pariz 221.66. — Praga 167.17 — 167.97 (167.57). — Trst 294.55 — 296.55 (295.55).

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Beograd 9.12875. — Pariz 20.22625. — London 25.04375. — Newyork 515.325. — Bruselj 71.86. — Milan 26.981. — Amsterdam 207.86. — Berlin 122.67. — Dunaj 72.75. — Solja 3.73. — Praga 15.25. — Varšava 57.75. — Budimpešta 90.225. — Bukarešta 3.065.

K. R. G. Brown:

Vitez enega dne

Roman

— Kaj?
— Čemu prav za prav počenjava to? — je ponovil Peter na ves glas. — Saj ni bila ukradena najina slika. Morala bi bila povedati Bellerbyjevimi, predno sta se odpeljala. Saj so bili oni okradeni, ne pa midva.

— Gibbs bi pa čakal, da bi jim to povedala, kaj ne? — je odgovorila. — Pa se menda vendar ne bojite, gospod Cardinal.

Ker se to nemestno zbadanje Peteru mi zdelo vredno odgovora, je pogovor zopet zastal. Toda zdrava pamet se je vedno bolj oglašala. Zdalj, ko je lahko mirno premišljeval, je Peter spoznal, da sta se dala premočiti trenutnemu čutu poštenosti in ne da bi vprašala zdravo pamet, sta se pogotova kar na slepo srečo za tatom. Nedvomno sta storila to iz hvale vrednega altruizma, toda zdaj se Peter ni mogel otresti misli, da bi bilo pametneje, če bi bila obvestila sira Waltera o svojem odhodu in mu povedala, kje tiči vzrok. To je bila izključno zadeva sira Waltera in če bi se jima ne posrečilo dohiti tati, kar je bilo zelo verjetno, bi ne bilo čuda, če bi Bellerbyjevi postrani gledali njuno nezaželjeno dirko. Razumeti tudi ni mogel, zakaj je tatvina slike Craigovo tako razburila. Za ljubitelja lepih slik in za njegove metode občejanja ni bil sicer prav nič navdušen, toda zdelo se mu je, da je njeno stališče nekoliko pretirano. Koncem koncev je bil okraden samo sir Walter. A Peter, čeprav je spoštoval in izpolnjeval zakone, ni mogel razumeti, da morejo biti Craigovi interesi sira Waltera tako pri srcu. Zdelo se je pa, da Craigove tatvina ni nič manj razburila, kakor bi bila sira Waltera, če bi bil vedel, kaj se je zgodilo. Po Petrovem mnenju je pa bilo to enako čudno kakor odveč.

Vendar bi pa bilo napačno misliti, da je Peter pustolovski lov za tatom že presedal. Njegova navada ni bila razmišljati zaman o tem, kaj bi bilo treba storiti. In ker je bilo že prepozno vrniti se, je spoznal, da ne preostaja drugega nego nadaljevati pot, dokler bo Marvelka s tem zadovoljna. Sploh pa, ko je o tem razmišljal, je prišel do prepričanja, da ga prav nič ne vleče

nazaj. Njegovo življenje v splošnem ni bilo bogato na dogodkih in vsaka izprememba mu je bila vedno dobrodošla. Morda bi se dalo ugovarjati tako nepričakovanemu in nepremišljenemu izletu, toda kot način, kako prijetno preživeti nekaj ur, je bil imeniten.

Sicer je pa zadostovalo že samo dejstvo, da je želela tako gospodična Craigova, da je bil Peter z vsem zadovoljen. Ni je poznal še dolgo, vendar je pa že vedel, da bo zanj ukaz vse, kar koli bo predlagala gospodična. Bil bi jo ubogal, tudi če bi moral drveti za Gibbsom od enega konca Anglije do drugega. Zdrava pamet je sicer lepa reč, toda kaj je proti nekaterim mnogo primitivnejšim čustvom!

In tako je ljubezen premagala zdravo pamet in Marvelka je junaško požirala daljavo, kar je le mogla. Vetr je jima žvižgal mimo ušes in temna cesta je bežala pod kolesi avtomobila kakor širok trak, katerega odvijata orjakova roka. Bilo je tako pozno ali bolj rečeno tako zgodaj, da so bile ceste prazne. Peter je delal s svojim kolesjem čudeže. Po klancih in ovinkih, sem in tja je šlo, da je bilo veselje. Toda čeprav je pritiskal z nogo na akcelerator, kakor bi hotel stlačiti v tla, se razdalja med njima in rdečo lučico ni zmanjšala. Da je sploh nista izgubila izpred oči, je bil jasen dokaz, da Gibbs ne sluti, da mu je nekdo za petami. Bil bi jima že davno ušel, kajti Marvelka se ni mogla meriti z modernim motociklom. Njena največja hitrost je baš zadostovala, da ni zaostala za motociklistom, v ozračju srednje hitro. In tako je migljala rdeča lučica pred njima s kratkimi presledki kakor kresnica. Samo na ovinku ali pod gričem sta jo za hip izgubila izpred oči.

Čas je hitel. Gibbs in njegova pregonjalca so pa ubirali pot čez nočno pokrajino. Naenkrat je gospodična vzkliknila:

— Ne dohitiva ga!
— Ne, — je pritrdil Peter.
— Toda morava ga dohiteti!
— Če ga pa ne moreva. Saj je dovolj, če ga še nisva zgubila.

— Da, toda takole se menda vendar ne bova vozila ves dan.

— No, če se ne ustavi, da se obrijem in najem in če nama Marvelka ne odpove službe, bi se lahko vozila takole še mesece in mesece, seveda če bi nama Gibbs ne izginil izpred oči.

— Ali bi se mu ne mogla malo približati?

— Peljeva se z največjo hitrostjo in samo srečnemu naključju se morava zahvaliti, da nama že davno ni izginil izpred oči. Če bi se mu približala, bi naju utegnil zaslišati in predno bi našla do pet, bi bil v Cornwallu.

— Zato se bojim, da bi ne krčili slučajno na stransko pot in da bi mogla midva to prezreti, — je dejala dekle. Peter na to ni odgovoril. Kaj bi mogel reči? In tako sta prevozila molče še dve milj. Petru se je že dolgo zdelo, da nekaj ni v redu. Tudi on se je bal, da lahko vsak hip izgubita svoj cilj izpred oči. Zato je dejal:

— Bojim se, da stori tako.

— Kaj mislite s tem? — je vprašalo dekle naglo.

— Nu, rdeča lučica se nekaj časa ni pokazala. Kaj niste opazili?

— Da, toda mislila sem, da se ni pokazala zato, ker dela cesta ovinke — oh, — se mečva ga zgrešiti. Gotovo se prikaže za temle ovinkom.

Ko sta pa prispela na ovinek, ni bilo o rdeči lučici duha ne sluha. Kmalu sta spoznala, da je bila bojazen upravičena. T. da Peter je še vedno upal, da se rdeča lučica znova prikaže. Zato je pogledal Marvelko vedno dalje, dokler mu ni postalo jasno, da je ves trud zaman. Začelo se je polagoma daniti. Cesta je postala naenkrat ravna, kakor da se je nešteti ovinkov že naveličala. In čeprav se še ni bilo docela zdanilo, je Peter dobro videl, da celo miljo pred njima ni žive duše.

— Gibbs je izginil, — je vzdihnil.

— Ustavite in poslušajva! — je predlagala Jeanne. — Morda pa zaslišiva motor.

Marvelka se je ustavila in Peter je ustavil motor. Nastala je tišina, ki je bila po peklenskem drdrujanju kar strašna. Potem so se začeli polagoma oglašati glasovi prebujajoče se narave, nekje je zapel petelin svoj hreščeci jutranji pozdrav. Nekje na polju na levi strani ceste je zalajal pes. Tudi ptice so začele peti in v daljavi se je slišal vlak. Toda o motorju ni bilo duha ne sluha.

Tedaj je spregovoril Peter z opravičujočim glasom, kakor da je on vsega kriv:

— Gibbs je brez sledu izginil. Morda je zavil na stransko pot ali pa je pognal hitreje in je zdaj že daleč pred nama. Bojim se, da je zdaj vse zaman.

Dekle je sedelo nekaj časa molče in zrlo v mlado jutro. Končno je vprašalo nekam apatično:

Pred kolonizacijo Sibirije

Kratka zgodovina Sibirije pred naseljevanjem Rusov v tej ogromni in neizmerno bogati deželi.

O. Heller opisuje v svoji knjigi »Sibirija« začetke kolonizacije te ogromne, neizmerno bogate in dolgo neznane dežele. Sibirski arhivi, katere je proučil prof. J. E. Fischer, nudijo bogat in točen material o kolonizaciji Sibirije. Te arhive so ustanovili bojarji, kozaki, atamani in guvernerji, ki so morali večkrat proti svoji volji zapustiti Rusijo in se napotiti na vzhod. Prvi so prodrli v Sibirijo novgorodski kupci, ki so prišli preko svoje kolonije Vjatke in preko ustja Dvigne in Pečore prvi do »Pasu sveta«. O takratni Sibiriji vemo malo. Tudi Marco Polo nam podaja samo približno poročilo o ogromni deželi na severu, kjer je baje sam led z belimi medvedi in ljudozrci. Tatari so prišli v Mongolijo iz Azije v ruske ravnine, toda prodrali so od jugovzhoda, ne pa od severa. Džingishanovi in Ogotajevi jezdeci so potisnili prebivalce sibirskih step v gozdove, kjer konji niso mogli napreji. Tatarska plemena so potisnili na skrajni severovzhod Azije, v sedanjo Jakutsko oblast. Drugi so potovali skozi stepo ob toku Irtiša in Oba ter dosegli vzhodno srednjega Urala.

Tatari in Mongoli so v prejšnjih stoletjih mnogi radi zamenjavali. Zdalj se ne da več točno ugotoviti, ali so bila plemena označena kot Tatari, Turkotari ali čisti Mongoli. Znano je samo, da je nastala v začetku 15. stoletja ob Obu in Irtišu država, podobna državam Zlatega stana, hanatoma Kazanu in Astrahanu. Tatarska plemena so bila pod vladjo mongolskih hanov, katerih dinastije so izvirale iz Džingishanovega rodu.

Tudi takrat, pravi avtor omenjene knjige, ko so kozaki prekorčili Ural in se napotili proti vzhodu, je bila Sibirija dežela zagonetk. Pohod kozakov ni šel nepretrgoma, temveč se je ustavljal za cela stoletja. In tudi ko so postali kozaki vojaški kolonisti, njihove stanice pa etape za tisoče in tisoče političnih izgnancev, tudi takrat, ko so se kmetje v hrepenenju po svobodni zemlji pomikali proti vzhodu, ko so prihajali v deželo staroverci, molokani, skopci, nemški menoniti in drugi sektanti, ko so se selili v Sibirijo iskanci zlata, lovci, pionirji in končno tudi inženjerji, je bila ta ogromna zemlja še vedno

knjiga s sedmerimi pečati. Osvajalci so jo osvojili, a vendar jim je ostala zaprta.

Novgorodski kupci so prišli prvi k »Pasu sveta«, kakor so nazivali ob koncu 15. in v prvi polovici 16. stoletja pogorje Ural. Našli so tam Zirijane, Vogule in Samojede, ki so živeli še kot ljudje proti koncu kamenite dobe. Kot lovci in ribiči so si pomagali z najprimitivnejšim orodjem. Novgorodci so se pomikali v dveh smereh, ob obali Ledenegega morja in od enega pritoka Volge k drugemu, do vzhodnega Urala. Takrat se je imenovala ta zemlja Jugria po narodu Jugrov ali Ugrov, veji mongolskega naroda, kateri se ima Evropa zahvaliti za Madžare, pa tudi za Fince in najbrž tudi za Estonce in Latiše. Novgorodci so trgovali z dragoceno kožuho, pozneje so pa našli sol in druge mineralije. Pošiljali so ob obali pogumne mornarje, ki so prodirali do Karskega morja in tja do reke Kare v južnem zalivu morja Kara. Od tu so pluli do Jaimala po manjših rekah in prenašali čolne k jezerom. Med potjo preko nizkega gorskega grebena so našli pot po »Zeleni reki do ustja reke Ob.

Ob je veljal za reko, ki prihaja naravnost iz skrivnostne zemlje Kataja, iz jezera. Kataj na ni bilo nič drugega nego Kitajska. Ob ustju reke Taz so ustanovili Novgorodci utrjeno mesto, katerega zgodovina še vedno ni pojasnjena. To je mesto Mangazejd, o katerem se trdi, da je bilo ustanovljeno l. 1450. Drugi pa pravijo, da so ga ustanovile prednje straže donskih kupcev odnosno kozakov šele l. 1601. Tu se je zbiralo do 2000 kupcev, ki so trgovali v prvi vrsti z dragocenimi soboli. Okrog l. 1620 je pa mesto propadlo. Baje so ga uničili Ostjaki. To je vse, kar ve zgodovina povedati o njem. Nekateri pa pravijo, da so kozaki mesto zažgali na povelje moskovskega carja. Zgodovinar Sibirije Fischer meni, da je propadlo samo po sebi, ko so donski kozaki zgradili mesto Turuhansk, ki je imelo za promet ugodnejšo zemljišče nego lego. Mesto je bilo pozabljeno in šele v novjšem času so našli v tundri njega razvaline.

Prevažanje

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjsko uprego kakor tudi s tremi najmodernejšimi tovornimi avtomobili po dve, tri in sedem ton nosilnosti prevzema
SPEDICIJA TURK, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9.
Telefon interurban 2157. 81/T

Antiseptično prepariran
Bila je in bo
NAJBOLJŠA.
dokazano nedosegljiva!

Makulturni papir

kg à Din 4.—

prodaja uprava, Slovenskega Naroda,

Dvokolesa, motorji, šivalni stroji.

otroški in igračni vozički, pneumatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

„Tribuna“ F. B. L.

tovarna dvokoles in otroških vozičkov,
LJUBLJANA, KARLOVSKA CESTA ŠTEV 4.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plačo se lahko tudi v znakah.
Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakom ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

Železnato vino

lekarnarja dr. G. Piccoli-ja
v Ljubljani krepča oslabele, malokrvne, odrasle in otroke. 58-T

MOTOR

Langen Wolf »Otto«, stabilen, ležec, 6 Ks., na bencin ali surovo olje, 2 leti rabljen, pripraven za pogon mizarskih ali ključavničarskih delavnic, event. za večjo kmetijo, za 6500 Din takoj proda Martin Jamšek, Sevnica ob Savi 178. 2540

POSESTVO

z novozidano hišo, tri četrt orala sadnega vrta, 2 velikima njivama, sredi Savinjske doline prodam za 68.000 Din. Pripravno je za vsakega rokodelca. — Pojasnila daje Pavel Košenina, Gomilsko. 2541

Površnika ne potrebujete, niti zimске suknje, če si nabavite

DEŽNI PLAŠ

pri Jančigaj-u, Sodna ulica 1. 2546

DOBRO IDOČO GOSTILNO

vzame takoj ali pozneje v najem samica z osebno pravico. Dopise poslati na naslov: Pepca Brinovec, Vaše 2, Medvode. 2545

PRODAM GOSTILNO

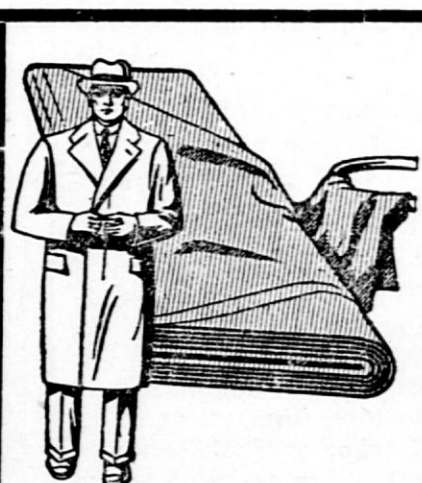
z veliko novozidano hišo, ki leži na glavnem trgu v sredini bogatega in prometnega mesta v bližini Zagreba. Hiša ima 2 veliki sobi za stanovanje gostilničarja, kuhinjo, verando, pivnico, garažo, hlev, dvorišče, vrt itd. Pred hišo so vrše nedeljski in letni sejmi. Mesto je jako prometno, ker ga poseja ljudstvo iz 6 občin. Krasna prilika za marljivega gostilničarja. Informacije daje Pavlekovič, Zagreb, Illica 146/I, levo. 2544

Na obroke

dajem vsakvrsten STAVENI LES. Dostava tudi na stavbo. FRAN ŠUSTAR, lesna industrija, Ljubljana, Dolenjska cesta 12. — Telefon 2424.

»Foxterier« psico

čiste angleške ali belgijske pasme, čistokrvno, nad eno leto staro kupi Karl Havelka, posestnik in gostilničar v Krškem. 2530

Veliki katalog

za jesen in zimo, kakor tudi vzorce manufakturnega blaga, dobite

brezplačno

ako to takoj zahtevate od trgovske in odpreme hiše

KASTNER I ÖHLER.

Zagreb, Illica 4.

Poceni in vendar najboljša je SEVERJEVA OTOMANA

32 perest v sedežu in 4 v zglavju; velikost 185 x 78

Cena Din 570.— do 850.— po izbiri preobleke. — Zahtevajte vzorce!

najboljši material!

RUDOLF SEVER, Ljubljana, Marijin trg št. 2

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

Najboljši brnski blagovi

Zajamčeno čistovollene

moške in damske blagove

zadnjih novosti za

jesensko in zimsko sezijo

razpošilja starorenomirana zaloga tvornice sukna

SIEGEL-IMHOF, BRNO

Palackého tř. 12, Češkoslovaška.

Največja izbira. — Najnižje tvorniške cene. — Najso- lidnejša izvršitev vseh naročil. — Na zahtevo vzorci zastonj in poštne prosto.

Knjižarna Tiskovne zadruge

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA ŠT. 54

se je preselila

✓
v Šelenburgovo ulico 3

VOGAJNA HIŠA SELENBURGOVE IN KNAFLOVE UL.
BIVŠI TRGOVSKI LOKALI TVRDKO GRČAR MEJAC